

החברותא

בסיד ערשיק פר' ויחי י"ב סבת תשנ"ט

החברותא בשאון פנימי לחברים גליון מס 88

פנינים יקרים

...ובכן בעבודת ה' לא תעלה במעלות על מזבחי ולא תעשה עטרה להתגדל, אפילו להתגדל ממש, כעין שהגיד כ"ק אאז"ל בשם הרבי ר' בער זצ"ל, ולכן זכה אפרים מפני שהחזיק עצמו לצעיר.

וכן כתיב הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים שהחזיק עצמו לילד ולא רצה לילך בגדלות. (בית ישראל)

ועיני ישראל כבדו מזוקן לא יוכל לראות. לכאורה הא מקורם כתיב וירא ישראל את בני יוסף? אך איתא בספרים שהאברים של עובדי השם מזוככים לעשות רק הטוב והנכון... ואולי ג"כ לרמז מה ראייתא בספרים שעובדי השם האמיתיים לא יכולים לראות רע על בני ישראל. וזהו הפירוש לא יוכל לראות. (בית ישראל)

למה פרשה זו (ויחי) סתומה לפי שכונן שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, אליבא דאמת השעבוד הגופני התחיל זמן רב אחר מיתת יעקב, אבל השעבוד הרוחני התחיל עם מותו של יעקב. התרבות המצרית התחילה להשפיע מכלי שיראו וירגישו בת. וזהו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל עד שהעינים לא ראו והלב לא הרגיש אלא את החיצוניות - וזה עיקרה של גלות... (ע"פ שפת אמת)

ויחי יעקב בארץ מצרים... ויקרבו ימי ישראל למות... פתח הכתוב ביעקב וסיים בישראל, ולכאורה צריך היה להסמיק למיתה שם יעקב ולא ישראל... ונראה לי כי יעקב הוא לשון עקב והוא ענוה. כי ע"י ענוה האדם רבוק באלקי החיים כמ"ש אשכון ואת דכא ושפל רוח (ישעי' נו) משא"כ המתפאר בתואר ישראל - לי ראש שאני ת"ח מקובל אז ויקרבו ימי ישראל למות כי גאווה והתנשאות מורידים את האדם עד שאול תחתית. כפי ששמעתי על מלך אחד שביקש סם חיים שיתן לו חי העולמים ויעצו לו להתרחק מן הגאווה. (תולדות יעקב יוסף)

כדאיתא בנמ' סוף מס' מכות בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר וצדיק באמונתו יחיה. להתחזק באמונה הגם שיש דברים מתמיהים בעוה"ז, דרך רשע צולח, יקרים מפז סובלים בושה ולחץ, מ"מ מאמינים באמונה שלמה כדכתיב אין עוד מלבדו (דברים י) הכל נגזר בהשגחתו יתב"ש... (שפתי צדיק-שמות). ולא יכלה עוד הצפינו (פר' שמות) ללמד כל מה שביכולת ע"פ טבע צריכים לעשות כי אין סומכין על הגם. וכן שלח מרדכי לאסתר אל תדמי בנפשך וכו'.

אחרי שראה יעקב אבינו ע"ה את צרת השעבוד אזי ישתדל בקדושתו שעיניהם ולבם של ישראל - שהם עיקר כח קדושת הגוף - יהיו סתומים וחתומים... שיהיו תמיד מחוברים אל אחדותו יתברך בלי שום מיצר והסתור ואפילו הצרת השעבוד וכל היסורים שיעברו עליהם ח"ו אעפ"כ לא יוכלו ליגע ח"ו תוך פנימיות קדושת ישראל ותמיד יהיו עינים ולבם נשואות לשמים בהתקשרות אמיתית... (דברי בינה-ויחי)

הצדיק נראה לו לפי מעשיו שלא התחיל עדיין כלום בעבודת השי"ת ויבקש מהשי"ת: פתחו לי שערי צדק אבוא בם אודה י-ה (תהלים קיח) ואמר הכתוב: זה השער לה' צדיקים יבואו בו (שם) פירוש מה שנראה לו שלא התחיל עדיין בעבודת הבורא זה בעצמו הוא השער לה' (בוציא דהורא השלם).

ועתה אל תעצבו... הקשה שבכל מדות הרעות היא עצבות ומרה שחורה, כי רק דמיון כוזב הנה. היצה"ר מגולל בזה תשובה ורוח נשכרה, אבל הוא דבר מאוס וסריפה. כי סימן ללב נשכר הוא השמחה והראיה בשמחת בית השואבה היו שופכים כמים לבם ושם היתה השמחה האמיתית. (אור ישרים).

חפון תשל"ט

לכבוד

יותר זמן לחכות, וזה תלוי בכל אחד ואחד מאתנו. והזמן מוכן. וחבל מאד שהזמן הזה יעבור ונמצאנו חסרים. משום כך, חשוב מאד להתחזק מאד ולתת את הרצון האמת להעיקר של העולם, שכל עתידו של עם ישראל תלוי בזאת. וזה נוגע בעצם נפשו של כל אחד ואחד מישראל. וכדי להינצל ולזכות להאור האמיתי בזכות מעשינו ולא בחסד חינם, משום שבושה גדולה להאוכל לחם-חסד, לחם-חינם.

אני מאחל לכם שתזכו להתחזק ביחד עמנו כולנו ולהגיע במהרה להגאולה השלימה ותזכו להאור האמת של שבעת ימי בראשית, אמן כן יהי רצון. ברגשי כבוד רב, בידידות נאמנה ונלבבה.

אקוה שבעז"ה הכל אצלכם ב"ה בסדר ואנו מאחל לכם שיהי לכם רוב נחת מכל יו"ח שיחיו, אמן.

והעיקר שנוכה להגיע להעיקר התכלית שלשם כך נבראנו כדי להכיר את מי שאמר והיה העולם.

משום שהאדם שהוא קרוץ מחומר ועפר ואפר, נמשך אל יסוד טבעו שבו נברא, ומאז הרי הוא נמצא במאבק עז ובמלחמה תמידית בינו לבין עצמו. וזה הוא ה"בעל כרחו" אתה חי, הוא חייב לעבור זאת, אין אף אחד מבאי עולם שיכול להתברך בלבבו כאילו הוא דילג על כך. והשאלה היא רק איך עבר את המלחמה הזאת ומי ניצח בה. ואם ח"ו לא ניצח הרי הגלגל של המלחמה מתחדש מחדש.

אנו נמצאים כיום בדור אחרון, אין

ויאמר אליהם יוסף אל תיראו כי התחת אלוקים אני ואתם חשבתם עלי רעה אלוקים חשבה לטובה. יוכן כמה מצינו שלפעמים אדם נענש על מחשבה רעה והטעם מסתברא כי מאחר שהש"ת יודע מחשבות א"כ נחשב המחשבה לחטא כמו המעשה. משא"כ בין אדם לחבירו אפילו יחשוב לחבירו רעה אם בסוף גומל לו טובות ודאי אינו נענש כי מה עצבון יש לחבירו שהרי אינו יודע מחשבתו רק מעשיו מכיר. ולכן מאחר שאתם רק חשבתם לרעה אבל באמת אלוקים חשבה לטובה וא"כ לא חטאתם נגדי רק במחשבה אבל המעשה היה טוב לי ומאחר שאיני תחת אלוקים אין לכם לירא וק"ל

מכתבי קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

תרגום מאידיש

88
א

אלול תשל"ח

לכבוד

עמנו בזה ובבא לעד ולנצח נצחים.
הקב"ה יזכה אותנו שנוכה לחיות כך
לפניו תמיד משום שזה התכלית של
העולם וקירוב הגאולה השלימה.

תזכו לעשות טוב וחסד ובכך להגיע
לתכלית הנרצה של תקון הנפש משום
שיותר האדם מן הבהמה הוא היכולת
להתדבק במדת בוראו להיות משפיע
בבחינת חסד של אמת בלי שום תגמול
מצד המקבל. כי האדם הוא בעל נפש
שתפקידו לתקן אותה ולקשט אותה
ע"י המעשים הטובים שהוא עושה
וע"י התעצמות נגד יצרו. לכן מזכים
אותך מן השמים כדי להגיע לשלימות,
כי בשעה שאדם מבקש להתלבש
בבגדו, הרי הוא בודק שיהיה זה בגד
נקי ומצוחצח ללא רבב, כך מבקשים
למעלה בשמים שהאדם יגיע לאחר
איו"ש באיצטלת הנפש נקיה וזכה
ללא פגם, וכך יגיע להשלימות ויהי
בכוחו לתקן את כל הפגמים של כל
הגלגולים עד שזוכים להגיע לשורשו
ומתקן את כל הפגמים שנגרמו ע"י
חטא עץ הדעת.

אני מאשר בתודה קבלת התרומה
הנכבדה אשר שלחתם, למען העניים
אשר בארץ ישראל. אני מאד מעריך
את פעלכם ובכך החזקתם במדת
החסד שהיא עמוד העולם ומשפיעה
חיות לכל העולמות. הקב"ה יזכה
אתכם שתזכו תמיד ללכת ולהתדבק
לדרך נאה זו מתוך רוב נחת והרחבת
דעת.

הרחבת הדעת, פירוש, שהוא מרחיב
ומגדיל את הדעת מעל הטבע ע"י
המאבק התמידי עם עצמו ועם נטיות
טבעו, ובכך יגיע להכרה בהירה
ומוחלטת ויווכח באמת ובלב שלם
שאיננו בכלל מציאות עצמית בלתי
תלויה. אלא הוא פשוט חלק
ממציאות הבריא של הבורא ברוך
הוא שבראו ברצונו הפשוט לכבודו
כמאמר הכתוב: בראתיו אף יצרתיו
ועשיתיו לכבודי וכו'. כדי להגיע
להתכלית הנרצה של פרסום אלוקי.

בשעה שאנו מחזיקים מעמד תוך
הגלים הסוערים של החיים אנו
חשים את החיות של הבורא המחיה
אותנו בכל נשימה ונשימה ולהיטיב

הרא"ש שליט"א אמר פעם על ענין עונש שנענש משרע"ה שדיבר על ישראל באמרו "וזה לא יאמינו לי", אמר לו הקב"ה "מזה בידך ויאמר מטה" שם אומר רש"י (ד' ב) "מזה שבידך אתה חייב ללקות, שחשדת בכשרים" היינו שחשד האם לא יאמינו שהגיע העת להיפקד. והשאלה היא מה זאת תשובה למה שאמר משה. אלא הענין הוא כי רצה להראות לו שגם הוא לא האמין ומה הוא רוצה מישראל. אמר לו שישליך את המטה ארצה "וישליכהו ארצה ויהי לנחש וינס משה מפניו", אמר לו הקב"ה: אתה מדבר על ישראל שאינם מאמינים, והאם אתה כן מאמין, ומדוע נסת מהנחש, מי שמאמין בה' ויש לו הפחד האמיתי ממנו אין לו שום פחדים שבעולם ואיך צריך לנוס מהנחש. משה כבר הבין את הרמז ואמר לו אם כן מה עלי לעשות עכשיו? ואמר לו ה': שלח ידך ואחוז בזנבו, תאחז מעתה במידת השפלות "אחוז בזנבו", כאשר עשה זאת מיד הפך הנחש למטה ה'.

משה טען "לא איש דברים אנכי וכו' כי כבד פה וכבד לשון אנכי" (ד' י) ואכן אינו יכול להיכנס אצל פרעה מלך מצרים שצריכין לדבר אתו בלשון לימודים מלוטשת שפה בהירה וצחה, ומכיון שהוא מגמגם וכבד פה הרי איננו איש דברים בארמון המלך. ומה אמר לו ה' "מי שם פה לאדם וכו' הלא אנכי ה'" ומדי תשובה לטענתו של משה, נכון שה' שם פה לאדם אבל מכיון שהוא כבד לשון לא יכול לדבר עם פרעה שיצחק ממנו.

ואמר הרא"ש כי ה' אמר לו: מה אתה מספר לי שאתה מגמגם, ואילו היית מדבר יפה, האם אתה הוא המדבר? מי הוא הנותן חיות וקיום לבריאה בלעדי כל רגע ורגע - הלא אנכי ה' עושה זאת, ואם אני שולח אותך לדבר עם פרעה אין שום הבדל בין כבד פה ובין לשון רהוטה, כי הכל ממני. וואס זאגסטו אז דו קענסט נישט רעדן, און ווען קענסט יא רעדן - דו רעדסט עס סייווי נישט, יעדן ווארט רעד איך, אהן מיין חיות וואס איך גיב דיר יעדן סעקונדע האסטו נישט קיין איין ווארט!

בדומה לזה פירש הרא"ש מה שכתוב בפרשת תרומה (פסוק ל"א) ועשית מגורת זהב טהור מקשה תיעשה המנורה, והרי הדברים סותרים זה את זה, מתחיל "ועשית" וגומר "תיעשה" ורש"י שם אומר "תיעשה המנורה - מאליה, לפי שהיה משה מתקשה בה, אמר לו הקב"ה השלך את הככר לאור והיא נעשית מאליה, לכן לא נכתב תעשה". אבל שוב תמוה מדוע תחילת הפסוק כן אומר "ועשית" שמשמע כי משה עשה את המנורה?

ואמר כי הכוונה כמו שאמרנו קודם כי משה טען שאינו יכול לעשות את המנורה, אמר לו השי"ת: והאם חושב אתה שאילו יכלת לעשות, אתה עושה זאת? הלא הכל ממני ובלעדי אין שום עשיה בעולם, אלא מאי, אתה תשים את הככר (חתוכת זהב) באש והמנורה תיעשה מאליה, ואתה תדע לך שאין אתה עושה כלום אפילו מה שאתה כן עושה, וזוהי העשיה שלך! אז דו ווייסט אז דו מאכסט גארנישט - דאס איז דיין עשי'.

וממילא גם בדיבור עם פרעה אותו דבר, דאס וואס דו ווייסט אז דו קענסט נישט רעדן אפילו דאס וואס דו קענסט יא - דאס איז דאס בעסטע רעדן, ווייל דאס רעדט נישט קיין מענטש נאר השי"ת אליין.

שהשמה במעונם

מו"ר הרא"ש שליט"א להולדת הנין
הר"ר משה הרשטיק ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר שמואל רוזנברג ומשפ' להולדת הבן
הר"ר אהרן רובינפלד ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר יהודה גלנץ ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
משפ' וינקלר להולדת הנכדה

י"ל ע"י
סערכת וחברותא
ישיב 3
טל: 5829688
ת.ר. 5080
ירושלים 91050